

TÁJÉKOZTATÓ magánszemélyek részére a Központi Hitelinformációs Rendszerről

A Központi Hitelinformációs Rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvény előírásainak megfelelően az az eljáró pénzügyi intézmény az adatszolgáltatás tárgyát képező szerződések előkészítése során a természetes személyek felé fennálló írásbeli tájékoztatási kötelezettségének jelen, a Magyar Nemzeti Bank által elkészített tájékoztató átadásával tesz eleget. Ahol jelen tájékoztató "hitelt" vagy "kölcsönt" említ, azon értelemszerűen a pénzügyi lízinget is érteni kell.

Jelen tájékoztatást azért kapja, mivel Ön **szerződés megkötése előtt áll**, és a szerződéskötést követően a törvényben meghatározott adatai a Központi Hitelinformációs Rendszerbe (továbbiakban: KHR) kerülnek. A tájékoztató célja a KHR-rel kapcsolatos **fontos tudnivalók**, illetve az Önt megillető **jogok ismertetése**. A pénzügyi szervezetek által a KHR-re vonatkozó tájékoztatás megtörténtéről a szerződés megkötése során nyilatkozatot is alá kell írnia.

1. Mi is az a KHR¹?

A KHR a hazai pénzügyi intézmények kezelésében álló hitelinformációs adatbázis, amely **hozzájárul ahhoz, hogy a hitelt nyújtók felmérjék a hitelt igénylők hitelképességét**. Ezáltal a hitelezési kockázatok összességében csökkenhetnek, a felelős hitelezési tevékenység könnyebbé válhat, és mindez gyorsíthatja és kedvezőbbé teheti a hitelfelvételt. A KHR működtetésének célja ezen túlmenően, hogy védje az ország pénzügyi rendszerét az olyan személyekkel szemben, akik korábban visszaéléseket követtek el a pénzügyi piacon.

A fenti célok megvalósítása érdekében a **pénzügyi szervezetek adatokat adnak és kapnak a KHR-ből**. Az Önnel szerződő intézmény az adatainak egy részét a szerződés megkötése után, más részét bizonyos események bekövetkeztekor adja át a KHR-nek (lásd részletesen 3. pontban). Amennyiben Önről az előzőekben említettek következtében már van információ a KHR-ben, az intézmények az Önnel való szerződés előtt információkat kérhetnek a KHR-ből hitelképességének megállapításához (lásd részletesen a 2. pontban). A KHR-ben **kizárólag a törvényben meghatározott adatok tárolhatók**, és az adatok **kizárólag a törvényben meghatározott célokra használhatók fel**, valamint csak az arra jogosult pénzügyi szervezeteknek adhatók ki, szigorú törvényi feltételek alapján. A KHR-t működtető vállalkozás²³ felelős az adatok teljes körű és naprakész nyilvántartásáért. A KHR-ben rögzített adatok **bankitoknak minősülnek, és ennek megfelelő jogi védelem alatt állnak**.

2. Hogyan döntik el a hitelezők, hogy kaphatok-e kölcsönt?

Mielőtt a hitelezők – így például bankok, szövetkezeti hitelintézetek – Önnek kölcsönt nyújtanak vagy egyéb szolgáltatásra szóló szerződést kötnek (lásd 3.1. pont), meg kívánják állapítani, hogy képes lesz-e kötelezettségvállalását teljesíteni, hiteltel visszafizetni. A hitelképesség vizsgálatához a hitelt nyújtók adóminősítő rendszert használnak. E rendszer lehetővé teszi, hogy a hitelnyújtók minden hitelkérelmet azonos szabályok szerint bíráljanak el.

Ahhoz, hogy a hitelnyújtó megállapíthassa az Ön adóminősítését, különböző adatokat használ fel. Ilyen adatok lehetnek részben a hitelkérelmének kitöltése során megadott információk (például van-e állása, mennyi a havi jövedelme, van-e saját ingatlana, hány éves), valamint a **KHR-be került adatok (lásd részletesen 3. pont)**. Ezen információk összesített értékelése alapján dönt a hitelnyújtó a kölcsön folyósításáról, vagy éppen elutasításáról. Minden egyes hitelnyújtó saját egyedi adóminősítő rendszert használ.

Fontos tudnia, hogy a KHR-be került **adatok** – a **3.2. pontban felsorolt esetek kivételével** – **csak az Ön hozzájárulásával adhatók át más pénzügyi szervezetnek**. Amennyiben nem adja meg hozzájárulását, ennek tényét is rögzíti a KHR, és ezt megismerhetik a pénzügyi szervezetek. A hozzájárulása, vagy annak megtagadása az Ön összes szerződésére kiterjed és **bármikor szabadon módosítható**.

A megfelelő hitelbírálat kialakítása szempontjából **rendkívül fontos**, hogy a KHR-ben lévő, Önről szóló adatok **helytállóak és érvényesek** legyenek (probléma esetén lásd 4. és 5. pont). **Fontos tudnia azt is**, hogy szerződéskötést megelőzően az intézmény **köteles ismertetni Önnel a KHR-ből** a hitelképességének megállapítása érdekében **beszerzett adatokat**, valamint az adatokból a hitelképességre vonatkozóan levonható **következtetéseket**. Szükség esetén az intézménynek figyelmeztetnie kell Önt a pénzügyi szolgáltatási szerződés (hitelfelvétel, lízingügylet, stb.) kockázataira.

A pénzügyi szervezet csak abban az esetben fog Önnel szerződést kötni, ha Önt – a KHR-ben lévő információra is tekintettel – **megfelelő adósnak ítélte**.

3. Milyen adatokat tartalmazhat rólam a KHR?

Fontos tudnia, amikor a pénzügyi szervezet Önről adatot ad át a KHR részére, erről az átadást követő **5 munkanapon belül írásban tájékoztatja**. Kérésére a tájékoztatás e-mailben is teljesíthető.

E kötelezettség nem vonatkozik a szerződése fennállása alatti rendszeres havi adatátadásra a fennálló tőketartozásokról, valamint a szerződéses összeg törlesztő részletének összegére és devizanemére vonatkozó adatátadásra.

3.1 Szerződéshez kapcsolódó adatátadás

3.1.1 Szerződéshez kapcsolódó adatátadás

Ha Ön hitelt vesz fel, illetve egyéb szolgáltatást vesz igénybe (például pénzügyi lízingszerződést, hallgatói hitelszerződést, értékpapír kölcsönzésre vonatkozó szerződést köt), az alábbi adattípusok kerülnek a szerződéskötést követően a KHR-be:

- **az Ön azonosító adatai** (név, születési név, születési idő és hely, anyja születési neve, személyi igazolvány szám, vagy egyéb azonosításra alkalmas igazolvány száma, lakcím, levelezési cím, elektronikus levelezési cím)
- **a szerződésére vonatkozó adatok** (a szerződés típusa és száma, a szerződés megkötésének, lejártának, megszűnésének időpontja, ügyféli minősége (adós, adóstárs), a szerződés összege, a szerződéses összeg törlesztő részletének összege és devizaneme, valamint a törlesztés módja).

3.1.2 Szerződéshez kapcsolódó rendszeres adatátadás

- havonta fennálló tőketartozásainak összege és pénzneme,
- esetleges előtörlesztéseinek ténye, dátuma, összege
- a szerződéses összeg törlesztő részletének összege és devizaneme

Az ebben a pontban felsorolt adatokat a szerződés megszűnését követően **törlik** a KHR-ből. Amennyiben Ön írásban kéri, az adatai a szerződés megszűnését követő 5 évig még a KHR-ben maradhatnak. Amennyiben meggondolná magát, a kérését bármikor visszavonhatja, melynek eredményeként a nyilvántartott adatokat **törlik**.

¹ A köznyelvben gyakran a korábbi elnevezése alapján BAR-listának nevezik a KHR nyilvántartást.

² KHR-t az MNB által engedélyezett és folyamatosan felügyelt vállalkozás működtethet. Jelenleg Magyarországon a BISZ Zrt. rendelkezik a KHR működtetésére engedéllyel.

3.2 Egyes eseményekhez kapcsolódó adatátadás

3.2.1 Hitelmulasztás nyilvántartása

Amennyiben szerződéses kötelezettségének olyan módon nem tesz eleget, hogy a lejárt és **meg nem fizetett tartozásának összege meghaladja a késelelembe esés időpontjában érvényes minimálbér összegét és az folyamatosan, 90 napon túl fennáll**, az alábbi adatok kerülnek a KHR-hez:

- a 3.1.1 pontban ismertetett **azonosító adatok és a szerződésre vonatkozó adatok**
- a **mulasztás adatai és annak sorsa** (a 90 napon túli késelelembe esés időpontja, ebben az időpontban fennálló és meg nem fizetett tartozás összege, a lejárt és meg nem fizetett tartozás megszűnésének módja és időpontja, a követelés átruházása, perre utaló megjegyzés)

A minimálbér aktuális összegéről a pénzügyi szolgáltatóknál érdeklődhet, vagy felkeresheti a Nemzeti Adó- és Vámhivatal weboldalát³.

Fontos tudnia, hogy ebben az esetben az adat-átadás megtörténte előtt 30 nappal az Önnel szerződéses viszonyban lévő pénzügyi szervezetnek **figyelmeztetést kell küldenie arról**, hogy a fenti adatai fognak bekerülni a KHR-be, ha nem rendezi mulasztását. A tartozásának rendezésére a figyelmeztetést követően is van lehetősége.

Ezen adatok- amennyiben a tartozás nem szűnt meg- az átadástól számított 5 évig maradnak a KHR-ben és ezen idő alatt felhasználhatók a hitelképesség vizsgálatához, az Ön hozzájárulása nélkül is. A tartozás teljesítése esetén a teljesítéstől számított 1 évig maradnak az adatok a KHR-ben.

3.2.2 Csalás miatt elutasított hitelkérelmek nyilvántartása

Aki a szerződéskötés során valótlan adatot ad meg és ez okirattal bizonyítható, vagy hamis okirat használata miatt bíróság jogerős ítéletében bűncselekmény elkövetését állapítja meg, arról az alábbi adatok kerülnek a KHR-be:

- a 3.1.1 pontban ismertetett **azonosító adatok**, **ilyen magatartás adatai** (igénylés elutasításának időpontja és indoka, okirati bizonyítékok, jogerős bírói ítéletre utaló megjegyzések).

Ezen adatok az adatátadástól számított 5 évig maradnak a KHR-ben, és ezen időszak alatt hozzájárulás nélkül is felhasználhatók a hitelképesség vizsgálatához.

3.2.3 Kártyavisszaélések nyilvántartása

- Akit bíróság jogerősen elítél bankkártyával való visszaélés miatt, annak az alábbi adatai kerülnek a KHR-be:
- a 3.1.1 pontban ismertetett azonosító adatok,
- a jogellenes bankkártya használatával kapcsolatos adatok.

Ezen adatok az adatátadástól számított 5 évig maradnak a KHR-ben, és ezen időszak alatt hozzájárulás nélkül is felhasználhatók a hitelképesség vizsgálatához.

4. Hogyan ismerhetem meg a KHR-ben rólam nyilvántartott adatokat?

Joga van az Önről nyilvántartott adatokat megismerni. **Bármely KHR-hez csatlakozott pénzügyi szervezetnél** tájékoztatást kérhet arról, hogy milyen adatok szerepelnek Önről a KHR-ben, illetve melyik intézmény adta át ezeket, ki, mikor és milyen jogcímen fért hozzá ezekhez az adatokhoz.

A tájékoztatásért **költségtérítés és egyéb díj nem számolható fel**. A kérelmének eredményéről szoros törvényi határidők alapján levélben, vagy kérése esetén emailen kap hivatalos tájékoztatást.

5. Mit tehetek, ha a rólam nyilvántartott adattal problémám van?

Amennyiben úgy gondolja, hogy az Önről nyilvántartott adat jogellenesen került a KHR-be, vagy a nyilvántartott adat nem felel meg a valóságnak, **úgy Ön kérheti annak helyesbítését vagy törlését**. A kifogását az adatot átadó pénzügyi szervezetnek, vagy a KHR-t kezelő pénzügyi vállalkozásnak nyújthatja be. A kifogás vizsgálatának eredményéről szoros törvényi határidők mellett **írásban kap tájékoztatást**. A kifogás beadása előtt érdeklődjön az intézménynél a vonatkozó eljárási szabályokról és a beadvány szükséges tartalmáról.

Amennyiben a KHR-be adatot szolgáltató pénzügyi szervezet az Ön kifogásának helyt ad, a helyesbítésről vagy törlésről haladéktalanul köteles a KHR-t kezelő vállalkozást értesíteni, amely a helyesbítést, illetve a törlést elvégzi. Amennyiben a kifogásáról kapott tájékoztatással nem elégedett, annak kézhezvételétől számított 30 napon belül a lakóhelye szerint illetékes járásbírósághoz fordulhat. Személyes adataival kapcsolatban a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságot is megkeresheti, illetve fogyasztói beadványt nyújthat be a Magyar Nemzeti Bankhoz, ha megítélése szerint az adatot átadó intézmény, vagy a KHR-t kezelő vállalkozás nem a fentiekben ismertetett tájékoztatási, eljárási, illetve adatátadási szabályok szerint járt el.

6. Hol kaphatok további információt a KHR-rel kapcsolatban?

A KHR-rel kapcsolatos kérdésével forduljon bizalommal bármelyik pénzügyi szervezethez, vagy a KHR-t kezelő pénzügyi vállalkozáshoz. A KHR-re vonatkozó részletes szabályokat a 2011. évi CXXII. törvényben találja meg. A témával kapcsolatban további információkat olvashat a Felügyelet honlapján is: <http://felugyelet.mnb.hu/fogyasztoknak>

Hasznos címek A

KHR-t kezelő pénzügyi vállalkozás adatai:

Bankközi Informatikai Szolgáltató (BISZ) Zrt.

Cím: 1205 Budapest, Mártonffy utca 25-27., honlap: www.bisz.hu, telefon: (+36 1) 421-2505

Felügyeleti hatóság:

Magyar Nemzeti Bank

Cím: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39., honlap: www.mnb.hu, telefon: (+36 40) 203-776 Adatvédelmi Biztos:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság

Cím: 1125 Budapest, Szilágyi Erzsébet fasor 22.C, honlap: www.naih.hu telefon: (+36 1) 391-1400

³ <http://www.nav.gov.hu/nav/ado/jarulek/minimalber.html>